

Αριθμός Απόφασης
2018/03 (ΑΠ)

Αρ. Φακ. 8.13.9.3.6
8.13.9.3.12

Ο περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές Νόμος του 2007 (Ν. 103(Ι)/2007)

Έρευνα της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή για εμπορικές πρακτικές του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου

ΑΠΟΦΑΣΗ

Η Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή (στο εξής η «Εντεταλμένη Υπηρεσία») είναι αρμόδια για την εφαρμογή του περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές Νόμου του 2007 (Ν. 103(Ι)/2007) (στο εξής ο «Νόμος»).

1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ

Αντικείμενο εξέτασης, αποτελεί η εμπορική πρακτική του Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου, ΡΙΚ (στο εξής ο «εμπορευόμενος) κατά την οποία διαφήμιζε τη διοργάνωση κρουαζιέρας (στο εξής η «κρουαζιέρα»), την οποία θα διοργάνωνε σε συνεργασία με την εταιρεία Celestyal Cruises (στο εξής η «εταιρεία»), για τους ακροατές του Τρίτου Προγράμματος του ΡΙΚ από τις 28/08/2017 μέχρι την 01/09/2017, χρησιμοποιώντας την έκφραση «σε ειδικές πολύ χαμηλές τιμές ειδικά για τους ακροατές του ΡΙΚ».

Συγκεκριμένα, η διαφήμιση ήταν η εξής:

«Το τρίτο πρόγραμμα σας προσκαλεί και αυτό το καλοκαίρι, σε μια πενθήμερη κρουαζιέρα στο Αιγαίο που διοργανώνει σε συνεργασία με την Celestyal Cruises. Σαλπάρουμε τη Δευτέρα 28 Αυγούστου από το λιμάνι του Πειραιά με το υπερπολυτελές κρουαζιερόπλοιο Celestyal Olympria για Μύκονο, Αρχαία Έφεσο, Πάτμο, Ρόδο, Ηράκλειο της Κρήτης και Σαντορίνη και επιστρέφουμε την Παρασκευή 1^η Σεπτεμβρίου. Στην τιμή περιλαμβάνεται η μετάβαση αεροπορικώς με την Aegean στην Αθήνα, με ελεύθερο χρόνο, η μεταφορά στο λιμάνι του Πειραιά, η διαμονή στην καμπίνα με πλήρη διατροφή και απεριόριστη κατανάλωση ποτών, all inclusive, και εκδρομή στην αρχαία Έφεσο. Το τρίτο πρόγραμμα σας υπόσχεται πολιτιστικές και

ψυχαγωγικές εκδηλώσεις, τόσο εν πλω όσο και στους προορισμούς που θα επισκεφτούμε. Ονειρικοί προορισμοί, πολλές εκπλήξεις, με την αυθεντική φιλοξενία του κοσμοπολίτικου κρουαζιερόπλοιου *Celestyal Olympia*. Για πληροφορίες και κρατήσεις, με τις ειδικές, πολύ χαμηλές τιμές για τους ακροατές του ΡΙΚ, απευθείας στην *Louis Travel* στο τηλέφωνο 77778555. Τρίτο πρόγραμμα και... καλό ταξίδι στους ακροατές μας».

Αφορμή για την έρευνα αποτέλεσε επιστολή που κοινοποιήθηκε στην Εντεταλμένη Υπηρεσία από την Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας, σύμφωνα με την οποία, ο ισχυρισμός «σε ειδικές πολύ χαμηλές τιμές ειδικά για τους ακροατές του ΡΙΚ» ήταν παραπλανητικός αφού, σύμφωνα με την επιστολή, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις τιμές με τις οποίες διαφήμιζε η εταιρεία τις κρουαζιέρες της στο διαδίκτυο, αυτός δεν τεκμηριωνόταν. Η επιστολή ανέφερε επίσης ότι ο εμπορευόμενος δεν προέβη σε σχετικό έλεγχο προκειμένου να διαπιστώσει ότι οι τιμές της κρουαζιέρας που του είχε προσφέρει η εταιρεία ήταν όντως ειδικά μειωμένες προς τους ακροατές του ΡΙΚ.

2 ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Η εξέταση παραβάσεων, επιβολή διοικητικών προστίμων και έκδοση απαγορευτικού ή προστακτικού διατάγματος της Εντεταλμένης Υπηρεσίας καθορίζονται στο Άρθρο 11 του Νόμου ως εξής:

11.-(1)(α) Η Εντεταλμένη Υπηρεσία έχει καθήκον και αρμοδιότητα να εξετάζει, κατόπιν υποβολής παραπόνου ή/και αυτεπάγγελτα, τυχόν παραβάσεις του παρόντος Νόμου.

(β) Κατά τη διερεύνηση παράβασης, κατόπιν παραπόνου ή/και αυτεπάγγελτα, η Εντεταλμένη Υπηρεσία δύναται:

(i) Να ζητά από τον εμπορευόμενο να προσκομίσει μέσα σε εύλογο υπό τις περιστάσεις χρονικό διάστημα, αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ακρίβεια των πραγματικών ισχυρισμών που αναφέρονται σε μια εμπορική πρακτική, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, επί τη βάση των δεδομένων της συγκεκριμένης υπόθεσης και λαμβάνοντας

υπ' όψιν τα έννομα συμφέροντα του εμπορευόμενου και των λοιπών επηρεαζόμενων, και

- (ii) να θεωρεί ανακριβείς τους πραγματικούς ισχυρισμούς, εφόσον τα αποδεικτικά στοιχεία που ζητούνται σύμφωνα με την υποπαράγραφο (i) δεν προσκομιστούν έγκαιρα ή θεωρηθούν ανεπαρκή από την Εντεταλμένη Υπηρεσία.*

(2) Όταν η Εντεταλμένη Υπηρεσία, κατά τη δυνάμει του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου διερεύνηση παραπόνου ή αυτεπάγγελτη έρευνα, διαπιστώσει παράβαση του παρόντος Νόμου, έχει εξουσία να προβαίνει στις πιο κάτω ενέργειες:

- (α) Να διατάσσει ή να συστήνει στον ενδιαφερόμενο παραβάτη ή οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο, κατά την κρίση της, ενέχεται ή ευθύνεται για την παράβαση αυτή, ή ακόμα και οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο, κατά την κρίση της, στην περίπτωση που αθέμιτη εμπορική πρακτική δεν έχει ακόμα εφαρμοστεί αλλά εύλογα κρίνεται από την Εντεταλμένη Υπηρεσία ότι επίκειται η εφαρμογή της, έστω και αν δεν αποδεικνύεται πραγματική ζημιά ή βλάβη, ούτε δόλος ή αμέλεια εκ μέρους του εμπορευόμενου, όπως, άμεσα ή μέσα σε τακτή προθεσμία, τερματίσει την παράβαση και αποφύγει επανάληψή της στο μέλλον,*
- (β) να δημοσιεύει ή να απαιτεί από τον παραβάτη τη δημοσίευση απόφασής της στο σύνολό της ή εν μέρει, με την μορφή και τον τρόπο που κρίνει κατάλληλο,*
- (γ) να απαιτεί επιπλέον από τον παραβάτη τη δημοσίευση μέσα σε τακτή προθεσμία, επανορθωτικής δήλωσης με τη μορφή και τον τρόπο που κρίνει υπό τις περιστάσεις κατάλληλο,*
- (δ) να επιβάλλει διοικητικό πρόστιμο, ανάλογα με τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, ύψους μέχρι και το πέντε τοις εκατόν (5%) του κύκλου εργασιών του παραβάτη κατά*

το αμέσως προηγούμενο της παράβασης έτος ή πρόστιμο ύψους μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500,000):

Νοείται ότι, αναφορικά με ίδρυμα ή οργανισμό που κρίνεται ότι δεν έχει κύκλο εργασιών, για τον υπολογισμό του πιο πάνω διοικητικού προστίμου χρησιμοποιείται, ως βάση, αντί του κύκλου εργασιών, το πέντε τοις εκατόν (5%) του συνόλου του ενεργητικού του:

(...)

Νοείται έτι περαιτέρω ότι, σε καμία περίπτωση το διοικητικό πρόστιμο δε θα υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500,000),

(ε) να αποφασίζει ότι σε περίπτωση συνέχισης της παράβασης, θα επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο μέχρι και πέντε χιλιάδες ευρώ (€5,000), για κάθε μέρα συνέχισης της παράβασης, ανάλογα με τη βαρύτητα αυτής,

(στ) να ζητεί με αίτησή της προς το Δικαστήριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 του παρόντος Νόμου, την έκδοση απαγορευτικού ή προστακτικού διατάγματος, περιλαμβανομένου και προσωρινού διατάγματος, εναντίον οποιουδήποτε προσώπου το οποίο, κατά την κρίση της, ενέχεται στην παράβαση αυτή ή ευθύνεται για την εν λόγω παράβαση, ή/και

(ζ) να διατάσσει τους προμηθευτές μέσω επικοινωνίας εξ αποστάσεως και οποιαδήποτε πρόσωπα δημοσιεύουν ή διευθετούν τη δημοσίευση διαφημίσεων, να τερματίσουν, εφόσον είναι σε θέση να το πράξουν, τις πρακτικές εκείνες που έχουν κηρυχθεί ως αθέμιτες εμπορικές πρακτικές δυνάμει δικαστικής απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 13 του παρόντος Νόμου ή τις εμπορικές πρακτικές που η Εντεταλμένη Υπηρεσία έχει διαπιστώσει ότι είναι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

(3) Κατά τη δυνάμει του εδαφίου (1) διερεύνηση οποιασδήποτε παράβασης, η Εντεταλμένη Υπηρεσία δύναται, αν το θεωρήσει σκόπιμο, να λάβει υπό όψιν την οποιαδήποτε ανάληψη δέσμευσης που παρέχεται έναντι του καταναλωτή από ή εκ μέρους του παραβάτη, αναφορικά με τη γενόμενη

παράβαση και την προοπτική του χρόνου και του τρόπου άρσης ή αποκατάστασης αυτής.

(4) Η Εντεταλμένη Υπηρεσία οφείλει να αιτιολογεί δεόντως την απόφασή της σε σχέση με την άσκηση οποιασδήποτε από τις εξουσίες που προβλέπονται στα εδάφια (3) και (4) του άρθρου 10 και στις παραγράφους (δ) και (ε) του εδαφίου (2) του παρόντος άρθρου.

Επομένως ο έλεγχος που πραγματοποιεί η Εντεταλμένη Υπηρεσία δεν περιορίζεται μόνο σε αυτεπάγγελτες έρευνες ή σε παράπονα καταναλωτών, αλλά αφορά και την παροχή γενικής προστασίας στο καταναλωτικό κοινό, στο πλαίσιο που ορίζει ο Νόμος. Ως εκ τούτου, η έκταση του ελέγχου νομιμότητας που πραγματοποιεί η Εντεταλμένη Υπηρεσία δεν αφορά μόνο υποβαλλόμενα παράπονα, αλλά μπορεί να επεκταθεί αυτεπαγγέλτως σε οποιαδήποτε εμπορική πρακτική.

3 Η ΕΡΕΥΝΑ ΤΗΣ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

3.1 Γεγονότα

Στις 08 Αυγούστου 2017 η Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας έστειλε επιστολή προς τον εμπορευόμενο, με κοινοποίηση προς την Εντεταλμένη Υπηρεσία, στην οποία μεταξύ άλλων αναφερόταν ότι ο εμπορευόμενος διαφήμιζε τη διοργάνωση της κρουαζιέρας με την εταιρεία χρησιμοποιώντας τον ισχυρισμό «*ειδικές πολύ χαμηλές τιμές ειδικά για τους ακροατές του ΡΙΚ*», ενώ κάτι τέτοιο, σύμφωνα με την Ελεγκτική Υπηρεσία ήταν παραπλανητικό. Συγκεκριμένα, στην επιστολή, γινόταν αναφορά ότι λαμβάνοντας υπ' όψιν τις τιμές με τις οποίες διαφήμιζε η εταιρεία τις κρουαζιέρες της στο διαδίκτυο, ο ισχυρισμός αυτός δεν τεκμηριωνόταν. Στην επιστολή διατυπωνόταν επίσης η διαπίστωση ότι ο εμπορευόμενος δεν προέβη σε σχετικό έλεγχο προκειμένου να διαπιστώσει ότι οι τιμές της κρουαζιέρας που του είχε προσφέρει η εταιρεία, ήταν όντως ειδικά μειωμένες προς τους ακροατές του ΡΙΚ. Επίσης, με την εν λόγω επιστολή της, η Ελεγκτική Υπηρεσία ζήτησε από την Εντεταλμένη Υπηρεσία να την ενημερώσει κατά πόσο προκύπτει θέμα παραπλανητικής διαφήμισης.

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία έκρινε ότι ο εμπορευόμενος, κατά την ερμηνεία της παρούσας απόφασης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου και στην ερμηνεία που ο Νόμος δίνει στην έννοια «εμπορευόμενος» καθώς επίσης και ότι αυτός ήταν

που άσκησε την υπό αναφορά εμπορική πρακτική, για τους λόγους που αναλύονται στα τμήματα 3.3.3 και 3.3.4 της παρούσας απόφασης, αντίστοιχα.

Ως εκ τούτου, στις 21 Σεπτεμβρίου 2017, η Εντεταλμένη Υπηρεσία έστειλε επιστολή προς τον εμπορευόμενο με την οποία τον ενημέρωνε για την έρευνά της και με την οποία τον κάλεσε όπως:

- i. Αποστέλλει σε ψηφιακή μορφή οποιοσδήποτε διαφημίσεις χρησιμοποίησε για την προώθηση της κρουαζιέρας,
- ii. αποστέλλει οποιαδήποτε έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν τον ισχυρισμό, ότι η κρουαζιέρα προσφερόταν σε «ειδικές πολύ χαμηλές τιμές ειδικά για τους ακροατές του ΡΙΚ»,
- iii. παραθέσει τις θέσεις του σχετικά με τα όσα αναφέρονται στην επιστολή, με αποστολή σχετικών εγγράφων, εφόσον το κρίνει χρήσιμο,
- iv. θέσει υπ' όψιν της Εντεταλμένης Υπηρεσίας κάθε άλλο στοιχείο που κρίνει χρήσιμο για τη διερεύνηση της υπόθεσης.

Στις 16 Οκτωβρίου 2017, λήφθηκε επιστολή από τον εμπορευόμενο, με την οποία απέστειλε κάποια στοιχεία και παρέθεσε τις θέσεις του.

Λαμβάνοντας υπ' όψιν, τα στοιχεία που είχε ενώπιον της και το περιεχόμενο της επιστολής του εμπορευόμενου, η Εντεταλμένη Υπηρεσία διαπίστωσε εκ πρώτης όψεως παράβαση του άρθρου 5 του Νόμου στη συγκεκριμένη εμπορική πρακτική, θεωρώντας τα αποδεικτικά στοιχεία, που προσκόμισε ο εμπορευόμενος, ανεπαρκή.

Στις 09 Νοεμβρίου 2017, η Εντεταλμένη Υπηρεσία έστειλε νέα επιστολή προς τον εμπορευόμενο, με την οποία τον ενημέρωνε για τη διαπίστωση της εκ πρώτης όψεως παράβασης του Νόμου, τονίζοντας μεταξύ άλλων ότι η διαπίστωση αυτή προέκυπτε από την ανεπάρκεια των προσκομισθέντων αποδεικτικών στοιχείων και τον κάλεσε όπως:

- i. παραθέσει εκ νέου τις θέσεις και απόψεις του, με αποστολή σχετικών εγγράφων, εφόσον το κρίνει χρήσιμο,
- ii. θέσει υπ' όψιν της Εντεταλμένης Υπηρεσίας κάθε άλλο στοιχείο που κρίνει χρήσιμο και αφορά τη συγκεκριμένη υπόθεση.

Στις 06 Δεκεμβρίου 2017, η Εντεταλμένη Υπηρεσία έλαβε επιστολή από τον εμπορευόμενο με την οποία παρέθεσε εκ νέου τις θέσεις και απόψεις του.

Από τα στοιχεία που είχαν συλλεχθεί κατά την έρευνα και από τις θέσεις που διατύπωσε ο εμπορευόμενος στις επιστολές του, η Εντεταλμένη Υπηρεσία διαπίστωσε ότι η υπό διερεύνηση εμπορική πρακτική ήταν αθέμιτη κατά παράβαση του άρθρου 5 του Νόμου.

Ακολουθεί η ανάλυση των στοιχείων και η αξιολόγηση των θέσεων του εμπορευόμενου που οδήγησαν την Εντεταλμένη Υπηρεσία στην πιο πάνω διαπίστωση.

3.2 Αξιολόγηση των θέσεων του εμπορευομένου και των αποδεικτικών στοιχείων

3.2.1 Η επιστολή του εμπορευομένου με ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 2017

3.2.1.1 Περιεχόμενο επιστολής του εμπορευομένου με ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 2017

Με την επιστολή του με ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 2017, ο εμπορευόμενος:

- i. παρέθεσε τις απόψεις του,
- ii. επισύναψε την προσφορά που έλαβε από την εταιρεία για τη διοργάνωση της κρουαζιέρας (στο εξής η «προσφορά»),
- iii. επισύναψε σε ψηφιακή μορφή, ηχητική διαφήμιση της κρουαζιέρας όπως προβαλλόταν μέσω ραδιοφώνου (στο εξής η «διαφήμιση»).

3.2.1.2 Αξιολόγηση περιεχομένου επιστολής του εμπορευομένου με ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 2017

Στη διαφήμιση, η Εντεταλμένη Υπηρεσία διαπίστωσε ότι ακούγεται, μεταξύ άλλων, η φράση *«Για πληροφορίες και κρατήσεις με τις ειδικές, πολύ χαμηλές τιμές για τους ακροατές του ΡΙΚ [...]»*.

Επίσης, από την μελέτη της προσφοράς, η Εντεταλμένη Υπηρεσία διαπίστωσε ότι πριν την αναφορά στις τιμές και στην ανάλυση του τί περιλαμβάνουν αυτές, υπάρχει η εξής πρόταση: *«Οι τιμές αυτές είναι ειδικά μειωμένες καθώς η προσφερόμενη έκπτωση ανέρχεται έως και 55% στο ναύλο»*.

Επίσης, σύμφωνα με τον πρώτο πίνακα στη σελίδα 4 της προσφοράς, για τις προσφερόμενες υπηρεσίες που αναφέρονταν στην διαφήμιση της κρουαζιέρας, οι τιμές ήταν €635, €685, €705 και €795, ανάλογα με τον τύπο καμπίνας που θα επέλεγε ο καταναλωτής.

Από την αξιολόγηση των όσων απέστειλε ο εμπορευόμενος, προκειμένου να αποδείξει τους πραγματικούς ισχυρισμούς του, ότι δηλαδή οι τιμές της κρουαζιέρας ήταν «ειδικές, πολύ χαμηλές τιμές για τους ακροατές του ΡΙΚ», η Εντεταλμένη Υπηρεσία οδηγήθηκε στο συμπέρασμα ότι ο εμπορευόμενος αρκέστηκε στην αναφορά «οι τιμές αυτές είναι ειδικά μειωμένες καθώς η προσφερόμενη έκπτωση ανέρχεται έως και 55% στο ναύλο» που υπήρχε στην προσφορά, προκειμένου να διαφημίσει την κρουαζιέρα ως προσφερόμενη σε «ειδικές, πολύ χαμηλές τιμές για τους ακροατές του ΡΙΚ».

Στην προσφορά της όμως η εταιρεία κάνει λόγο σε μειωμένη τιμή κατά 55%, στο ναύλο και όχι στη συνολική προσφερόμενη τιμή. Φαίνεται δηλαδή, ότι οι αναφερόμενες τιμές στην προσφορά (€635, €685, €705 και €795, ανάλογα με τον τύπο καμπίνας) δεν ήταν μειωμένες κατά 55% στο σύνολό τους αλλά ήταν μειωμένες κατά 55% στο ναύλο, το οποίο ναύλο, είναι ένα μέρος της συνολικής τιμής, το ύψος του οποίου όμως δεν διευκρινιζόταν, ώστε να είναι δυνατή αξιολόγηση του κατά πόσο η μείωση είναι τέτοια ώστε να δικαιολογείται ο ισχυρισμός περί ειδικών και πολύ χαμηλών τιμών.

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία αξιολογώντας τα πιο πάνω, οδηγήθηκε στο συμπέρασμα ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που απέστειλε ο εμπορευόμενος, προκειμένου να αποδείξει τους πραγματικούς ισχυρισμούς του, ότι δηλαδή οι τιμές της κρουαζιέρας ήταν «ειδικές, πολύ χαμηλές τιμές για τους ακροατές του ΡΙΚ» ήταν ανεπαρκή.

3.2.2 Η επιστολή του εμπορευομένου με ημερομηνία 06 Δεκεμβρίου 2017

3.2.2.1 Περιεχόμενο επιστολής του εμπορευομένου με ημερομηνία 06 Δεκεμβρίου 2017

Αφού ο εμπορευόμενος ενημερώθηκε από την Εντεταλμένη Υπηρεσία για τις προαναφερθείσες θέσεις της σε σχέση με τα όσα διατύπωσε και προσκόμισε με την προηγούμενη επιστολή του και ειδικότερα για τη θέση της περί ανεπάρκειας των αποδεικτικών στοιχείων, ο εμπορευόμενος, έστειλε νέα επιστολή με ημερομηνία 06 Δεκεμβρίου 2017, με την οποία διατύπωσε τις πιο κάτω θέσεις:

- i. Ότι η κανονική τιμή πώλησης για καμπίνα κατηγορίας IB ήταν 479 ευρώ ενώ η εκπτώτικη τιμή για τους ακροατές του PIK, μετά από μείωση 55% στο ναύλο, ήταν 300 ευρώ,
- ii. ότι υπήρχαν όλα τα δεδομένα και όλα τα στοιχεία ώστε να μπορέσει να διαπιστώσει το ακριβές ποσό της έκπτωσης για να μπορέσει να χρησιμοποιήσει με ακρίβεια την έκφραση «ειδικές, πολύ χαμηλές τιμές για τους ακροατές του PIK»,
- iii. ότι είχαν εξασφαλιστεί φθηνότερα αεροπορικά, για την εποχή, εισιτήρια για τη διαδρομή Λάρνακα – Αθήνα – Λάρνακα, ειδικά για την εν λόγω κρουαζιέρα. Με τις τιμές που εξασφαλίστηκαν η τιμή του πακέτου για την κρουαζιέρα ξεκινούσε από 635 ευρώ και σε αυτήν περιλαμβάνονταν, εκτός από την τιμή της καμπίνας και το αεροπορικό εισιτήριο, μεταφορές με λεωφορείο και εξασφάλιση αποσκευής χωρίς πρόσθετο κόστος. Οι αντίστοιχες κανονικές τιμές για την εποχή θα ξεκινούσαν από 679 ευρώ και θα περιλάμβαναν μόνο την τιμή της καμπίνας και το αεροπορικό εισιτήριο,
- iv. ότι το αντίστοιχο ναύλο με ταξί, για την κάθε διαδρομή με λεωφορείο που περιλαμβάνονταν στο πακέτο, ήταν 40-50 ευρώ.

3.2.2.2 Αξιολόγηση περιεχομένου επιστολής του εμπορευόμενου με ημερομηνία 06 Δεκεμβρίου 2017

3.2.2.2.1 Η μη προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων

Είναι η θέση της Εντεταλμένης Υπηρεσίας ότι, ο εμπορευόμενος δεν τεκμηρίωσε τις θέσεις που διατύπωσε και οι οποίες αναφέρονται στα σημεία i, ii και iii του τμήματος 3.2.2.1 της απόφασης αυτής, με την αποστολή οποιονδήποτε αποδεικτικών στοιχείων, όπως είχε εκ νέου κληθεί να πράξει.

Συγκεκριμένα, ο εμπορευόμενος κλήθηκε μέσω της επιστολής με ημερομηνία 21 Σεπτεμβρίου 2017, να αποστείλει οποιαδήποτε έγγραφα ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία να αποδεικνύουν τον ισχυρισμό «ειδικές πολύ χαμηλές τιμές ειδικά για τους ακροατές του PIK», ενώ στη συνέχεια, μέσω της επιστολής με ημερομηνία 09 Νοεμβρίου 2017 ενημερώθηκε ότι τα όσα αποδεικτικά στοιχεία προσκόμισε με την επιστολή του με ημερομηνία 16 Οκτωβρίου 2017, θεωρήθηκαν από την Εντεταλμένη Υπηρεσία ανεπαρκή και κλήθηκε εκ νέου να αποστείλει τέτοια ικανοποιητικά στοιχεία.

3.2.2.2.2 Ο ισχυρισμός περί μειωμένης τιμής της καμπίνας κατηγορίας IB

Σε σχέση με τη θέση του εμπορευόμενου που περιγράφεται στο σημείο i και iii του τμήματος 3.2.2.1 της παρούσας απόφασης, διαπιστώνεται ότι ο εμπορευόμενος επέλεξε να αναφερθεί με αριθμούς στις τιμές που αφορούσαν την κατηγορία καμπίνας IB, η οποία σύμφωνα με την προσφορά ήταν η φθηνότερη και για την οποία η διαθεσιμότητα ήταν περιορισμένη.

Ως εκ τούτου, είναι η θέση της Εντεταλμένης Υπηρεσίας ότι εξακολουθεί να παραμένει ατεκμηρίωτος ο ισχυρισμός για την εξασφάλιση «ειδικών, πολύ χαμηλών τιμών» για τις υπόλοιπες κατηγορίες καμπίνων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τα όσα ανέφερε ο εμπορευόμενος για την καμπίνα κατηγορίας IB τεκμηριώνονται, για τους λόγους που έχουν ήδη προαναφερθεί.

3.2.2.2.3 Η σύγκριση του ναύλου με ταξί, με τις αντίστοιχες διαδρομές με λεωφορείο που περιλαμβάνονταν στο πακέτο της κρουαζιέρας

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία δεν μπορεί να λάβει υπ' όψιν τη θέση του εμπορευόμενου που αναφέρεται στο σημείο iv του τμήματος 3.2.2.1 της απόφασης αυτής, καθώς είναι η θέση της ότι οι τιμές στο ναύλο για μεταφορά με ταξί δεν μπορεί να είναι συγκρίσιμες με τις τιμές στο ναύλο για μεταφορά με λεωφορείο.

3.3 Νομική Ανάλυση

3.3.1 Παράβαση του άρθρου 5 του Νόμου

Στο εδάφιο (1) του άρθρου 5 του Νόμου σε συνδυασμό με την παράγραφο (δ) του εδαφίου (2) του ίδιου άρθρου αναφέρεται ότι, *μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν με οποιοδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, εξαπατά ή ενδέχεται να εξαπατήσει το μέσο καταναλωτή, όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται στο εδάφιο (2), μεταξύ των οποίων είναι και το στοιχείο της παραγράφου (δ) το οποίο αναφέρεται στην ύπαρξη ειδικής πλεονεκτικής τιμής, ακόμα και εάν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές, ή ούτως ή άλλως, όταν τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δε θα ελάμβανε.*

Με βάση τα ευρήματα από την έρευνά της, η Εντεταλμένη Υπηρεσία διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 5, του Νόμου από τον εμπορευόμενο καθώς ο ισχυρισμός

«ειδικές, πολύ χαμηλές τιμές για τους ακροατές του ΡΙΚ» ήταν ανακριβής και εξαπατούσε ή υπήρχε ενδεχόμενο να εξαπατήσει τον μέσο καταναλωτή ως προς την ύπαρξη ειδικής πλεονεκτικής τιμής, οδηγώντας τον ή με ενδεχόμενο να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία διαφορετικά δεν θα ελάμβανε.

Ο ανακριβής χαρακτήρας του πραγματικού ισχυρισμού, *«ειδικές, πολύ χαμηλές τιμές για τους ακροατές του ΡΙΚ»* προκύπτει από το γεγονός ότι τα αποδεικτικά στοιχεία που ζητήθηκαν προς απόδειξη της ακρίβειας αυτού, δεν είχαν προσκομιστεί ενώ τα όσα είχαν προσκομιστεί θεωρήθηκαν ανεπαρκή, όπως εξηγείται στο τμήμα 3.2 αυτής της απόφασης.

Ακόμη και αν η αναφορά σε *«ειδικές»* τιμές χαρακτηριστεί ως αντικειμενικά ορθή, καθώς σύμφωνα με την προσφορά υπήρχε κάποια έκπτωση στην τιμή της καμπίνας, αξιολογώντας τη συνολική παρουσίαση της διαφήμισης και ειδικότερα τη φράση *«πολύ χαμηλές τιμές»* η οποία συνοδεύει και συμπληρώνει τη λέξη *«ειδικές»*, διαπιστώνεται ότι ο μέσος καταναλωτής θα ανέμενε ότι η συνολική τιμή της κρουαζιέρας θα ήταν πολύ χαμηλή, κάτι που δεν έχει αποδειχθεί.

3.3.2 Το βάρος της απόδειξης

Σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 11 του Νόμου, *κατά τη διερεύνηση παράβασης, κατόπιν παραπόνου ή/και αυτεπάγγελα, η Εντεταλμένη Υπηρεσία δύναται:*

(i) Να ζητά από τον εμπορευόμενο να προσκομίσει μέσα σε εύλογο υπό τις περιστάσεις χρονικό διάστημα, αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ακρίβεια των πραγματικών ισχυρισμών που αναφέρονται σε μια εμπορική πρακτική, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, επί τη βάση των δεδομένων της συγκεκριμένης υπόθεσης και λαμβάνοντας υπόψη τα έννομα συμφέροντα του εμπορευόμενου και των λοιπών επηρεαζόμενων, και

(ii) να θεωρεί ανακριβείς τους πραγματικούς ισχυρισμούς, εφόσον τα αποδεικτικά στοιχεία που ζητούνται σύμφωνα με την υποπαράγραφο (i) δεν προσκομιστούν έγκαιρα ή θεωρηθούν ανεπαρκή από την Εντεταλμένη Υπηρεσία.

Ως εκ τούτου, γίνεται αντιληπτό ότι το βάρος της απόδειξης ως προς την ακρίβεια ενός πραγματικού ισχυρισμού που αναφέρεται σε μια εμπορική πρακτική, φέρει ο

ίδιος ο εμπορευόμενος, ενώ πιθανή αποτυχία του να προσκομίσει, ή να προσκομίσει επαρκή αποδεικτικά στοιχεία εφόσον του ζητηθούν, δίνει τη δυνατότητα στην Εντεταλμένη Υπηρεσία να θεωρεί ανακριβείς τους πραγματικούς του ισχυρισμούς.

Στη συγκεκριμένη υπόθεση η Εντεταλμένη Υπηρεσία, ζήτησε από τον εμπορευόμενο, μέσω των επιστολών της με ημερομηνία 21 Σεπτεμβρίου 2017 και 09 Νοεμβρίου 2017 να προσκομίσει τέτοια αποδεικτικά στοιχεία, ενώ και στις δύο επιστολές γινόταν ξεκάθαρη αναφορά στην πρόνοια της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 11 του Νόμου και στο γεγονός ότι ενδεχόμενη αποτυχία προσκόμισης, ή προσκόμισης επαρκών, αποδεικτικών στοιχείων, πιθανό να οδηγήσει την Εντεταλμένη Υπηρεσία στο συμπέρασμα περί ανακρίβειας του υπό διερεύνηση ισχυρισμού και κατ' επέκταση σε διαπίστωση παράβασης του Νόμου.

Σημειώνεται ότι και στις δύο (2) προαναφερθείσες επιστολές, με τις οποίες η Εντεταλμένη Υπηρεσία ζήτησε αποδεικτικά στοιχεία, δόθηκε στον εμπορευόμενο εύλογο υπό τις περιστάσεις χρονικό διάστημα προκειμένου να προσκομιστούν τα στοιχεία αυτά. Το ότι το χρονικό διάστημα ήταν εύλογο, διαπιστώνεται και από το γεγονός ότι ο εμπορευόμενος σε κανένα σημείο της έρευνας δεν ανέφερε ότι ο λόγος μη προσκόμισης ικανοποιητικών στοιχείων, όπως του είχε ζητηθεί, ήταν το περιορισμένο χρονικό διάστημα που του είχε δοθεί ως προθεσμία προκειμένου να το πράξει, ενώ διατήρησε τη θέση ότι τα όσα αποδεικτικά στοιχεία προσκόμισε ήταν επαρκή.

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία, στη βάση των δεδομένων της συγκεκριμένης υπόθεσης, έκρινε αναγκαίο να ζητήσει από τον εμπορευόμενο να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σε σχέση με την ακρίβεια του υπό διερεύνηση ισχυρισμού, λαμβάνοντας υπ' όψιν μεταξύ άλλων το:

- i. περιεχόμενο της επιστολής της Ελεγκτικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, από την οποία διαπιστώνεται ότι ο εμπορευόμενος θα έπρεπε να τηρεί διαδικασίες και στοιχεία τα οποία να τεκμηριώνουν τον υπό διερεύνηση ισχυρισμό, ώστε να είναι σε θέση να τα προσκομίσει, εφόσον αυτό του ζητηθεί,

- ii. γεγονός ότι ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του συγκεκριμένου ισχυρισμού, ο οποίος προκύπτει από τους πολλούς παράγοντες που διαμόρφωναν την τελική τιμή της κρουαζιέρας, απαιτούσε την προσκόμιση τέτοιων αποδεικτικών στοιχείων ώστε να αποδειχθεί η ακρίβειά του.

3.3.3 Η έννοια του εμπορευόμενου

Κατά την ερμηνεία που δίνει ο Νόμος στο άρθρο 2, «εμπορευόμενος» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο, όσον αφορά τις εμπορικές πρακτικές που καλύπτει ο Νόμος, ενεργεί για σκοπούς οι οποίοι σχετίζονται με την εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή ελεύθερη επαγγελματική του δραστηριότητα και κάθε πρόσωπο το οποίο ενεργεί εξ ονόματος ή για λογαριασμό του εμπορευόμενου. Επίσης, στην Απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση C 59/12^[1] στις σκέψεις 32 και 37 αναφέρονται τα εξής:

«(32) Συναφώς, όπως σαφώς προκύπτει από τη διατύπωση του άρθρου 2, στοιχείο β', της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, ο νομοθέτης της Ένωσης προέκρινε έναν ιδιαιτέρως ευρύ ορισμό της έννοιας «εμπορευόμενος», ο οποίος καλύπτει «κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο» εφόσον αυτό ασκεί μια αμειβόμενη δραστηριότητα, και δεν αποκλείει από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας φορείς που είναι επιφορτισμένοι με ορισμένη αποστολή γενικού συμφέροντος ή φορείς που υπόκεινται σε νομικό καθεστώς δημοσίου δικαίου.

(37) Πάντως, σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, υφίσταται κίνδυνος η εκ μέρους του ΒΚΚ διάδοση παραπλανητικών στοιχείων να οδηγήσει τους ασφαλισμένους του οργανισμού αυτού, οι οποίοι πρέπει ασφαλώς να χαρακτηριστούν ως καταναλωτές κατά την έννοια της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, σε λανθασμένες επιλογές, εμποδίζοντάς τους να λάβουν τεκμηριωμένη απόφαση (βλ. αιτιολογική σκέψη 14 της οδηγίας αυτής) και ωθώντας τους στη λήψη αποφάσεως την οποία δεν θα ελάμβαναν αν δεν υφίσταντο τα εν λόγω στοιχεία, όπως ορίζει το άρθρο 6, παράγραφος 1, της ίδιας οδηγίας. Στο πλαίσιο αυτό, άνευ σημασίας είναι το νομικό καθεστώς, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, του επίμαχου οργανισμού καθώς και η ειδική αποστολή με την οποία αυτός είναι επιφορτισμένος.»

Η απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση C 59/12 ήταν η εξής: (σ.σ τα μαύρα γράμματα δικά μας) «*Η οδηγία 2005/29/ΕΚ (σ.σ την οποία εναρμονίζει ο*

[1] Απόφαση του Δικαστηρίου (πρώτο τμήμα) της 3ης Οκτωβρίου 2013 «Οδηγία 2005/29/ΕΚ – Αθέμιτες εμπορικές πρακτικές – Πεδίο εφαρμογής – Διάδοση παραπλανητικών πληροφοριακών στοιχείων από ταμεία υγείας του συστήματος υποχρεωτικής κοινωνικής ασφαλίσεως – Ταμείο που έχει συσταθεί υπό μορφή οργανισμού δημοσίου δικαίου» στην υπόθεση C 59/12, ΒΚΚ Mobil Oil Körperschaft des öffentlichen Rechts κατά Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs eV
Απόφαση 2018 03 (ΑΠ) ΠΚ

Νόμος στο εθνικό δίκαιο) [...], **έχει την έννοια ότι στο υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της εμπίπτει οργανισμός διεπόμενος από το δημόσιο δίκαιο και επιφορτισμένος με ορισμένη αποστολή γενικού συμφέροντος, όπως η διαχείριση συστήματος υποχρεωτικής ασφαλίσεως υγείας».**

Στο άρθρο 4 του περί Ραδιοφωνικού Ιδρύματος Κύπρου Νόμου (ΚΕΦ.300Α) αναφέρονται τα εξής: «*Διά του παρόντος ιδρύεται σώμα καλούμενο το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου το οποίο αποτελεί νομικό πρόσωπο με διηλεκτή διαδοχή και κοινή σφραγίδα και με εξουσίες να αποκτά, έχει και διαθέτει περιουσία, να συμβάλλεται, να ενάγει και να ενάγεται με το εν λόγω όνομα του και να προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες πράξεις για τους σκοπούς του Νόμου αυτού.*»

Με βάση τα πιο πάνω, η Εντεταλμένη Υπηρεσία έκρινε ότι ο εμπορευόμενος, κατά την ερμηνεία της παρούσας απόφασης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου και στην ερμηνεία που ο Νόμος δίνει στην έννοια «εμπορευόμενος».

3.3.4 Η ευθύνη για την άσκηση της εμπορικής πρακτικής

Κατά την ερμηνεία που δίνει ο Νόμος στο άρθρο 2, «εμπορική πρακτική» σημαίνει κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπο συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ, ενός εμπορευόμενου, άμεσα συνδεδεμένη με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, αντικείμενο εξέτασης αποτέλεσε, ως εμπορική πρακτική, η διαφήμιση με την οποία προωθήθηκε η κρουαζιέρα και κατά την οποία διαφήμιση, ακουγόταν μεταξύ άλλων ο ισχυρισμός «ειδικές πολύ χαμηλές τιμές ειδικά για τους ακροατές του ΡΙΚ».

Από την μελέτη της διαφήμισης, διαπιστώνεται ότι σε αυτήν ακούγονταν επίσης μεταξύ άλλων οι εκφράσεις «*Το τρίτο πρόγραμμα σας προσκαλεί*», «*Το τρίτο πρόγραμμα σας υπόσχεται πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις*» και «*Τρίτο πρόγραμμα και... καλό ταξίδι στους ακροατές μας*».

Με βάση τα πιο πάνω, καθώς και από όλα όσα περιήλθαν σε γνώση της Εντεταλμένης Υπηρεσίας κατά την έρευνα, διαπιστώνεται ότι στη διαφήμιση, η οποία ήταν μια προωθητική ενέργεια, τονιζόταν ο ρόλος του εμπορευόμενου στη διοργάνωση της

κρουαζιέρας. Ως εκ τούτου, η Εντεταλμένη Υπηρεσία διαπιστώνει ότι την κύρια ευθύνη για την άσκηση της υπό διερεύνηση εμπορικής πρακτικής, η οποία ήταν η **διαφήμιση της κρουαζιέρας, και όχι η διοργάνωσή της**, έφερε ο εμπορευόμενος και όχι η εταιρεία.

4 ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΒΑΣΗΣ

4.1 Διαταγή για αποφυγή επανάληψης της παράβασης

Στις 06 Μαρτίου 2018, η Εντεταλμένη Υπηρεσία απέστειλε νέα επιστολή προς τον εμπορευόμενο, με την οποία τον διέταξε, βάσει της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) του άρθρου 11 του Νόμου, όπως αποφύγει επανάληψη της παράβασης στο μέλλον.

4.2 Η πιθανότητα επιβολής διοικητικού προστίμου

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία αφού αξιολόγησε τα ευρήματα της έρευνάς της, και αφού έλαβε υπ' όψιν και αξιολόγησε τις θέσεις του εμπορευομένου, έκρινε ότι η συγκεκριμένη αθέμιτη εμπορική πρακτική, η οποία συνιστά παράβαση του Νόμου, πιθανό να δικαιολογεί την επιβολή διοικητικού προστίμου στον εμπορευόμενο, σύμφωνα με τις πρόνοιες της παραγράφου (δ) του εδαφίου (2) του άρθρου 11 του Νόμου.

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι πιθανό να δικαιολογείται η επιβολή διοικητικού προστίμου λαμβάνοντας υπ' όψιν μεταξύ άλλων:

- Τα χαρακτηριστικά του εμπορευόμενου, όπως είναι ο σκοπός της ίδρυσης και λειτουργίας του, η αποστολή του και η εμπιστοσύνη που χαίρει στην υπόληψη του μέσου καταναλωτή,
- ότι η εμπορική πρακτική αφορούσε προώθηση κρουαζιέρας κατά την περίοδο των θερινών διακοπών, κάτι που έχει μεγάλη απήχηση στο καταναλωτικό κοινό,
- ότι η εμπορική πρακτική διαφημίστηκε εκτεταμένα και σε παγκύπρια κλίμακα μέσω ραδιοφώνου,
- ότι δεν είναι αμελητέο το ύψος του χρηματικού ποσού το οποίο ο μέσος καταναλωτής καλείται να καταβάλει προκειμένου να αγοράσει τέτοιες τουριστικές υπηρεσίες, και δη της κρουαζιέρας.

4.3 Κλήση του εμπορευομένου για ακρόαση

Μέσω της επιστολής της με ημερομηνία 06 Μαρτίου 2018, η Εντεταλμένη Υπηρεσία, κάλεσε τον εμπορευόμενο να ακουστεί, σύμφωνα με τις πρόνοιες του εδαφίου (1) του άρθρου 12 του Νόμου.

Με την εν λόγω επιστολή, η Εντεταλμένη Υπηρεσία κάλεσε τον εμπορευόμενο όπως:

- I. εκθέσει στην Εντεταλμένη Υπηρεσία τυχόν δεσμεύσεις που προτίθεται να αναλάβει προς παύση ή/και επανόρθωση των ανωτέρω πρακτικών,
- II. παραθέσει στην Εντεταλμένη Υπηρεσία τις απόψεις του σχετικά με τυχόν επιβολή διοικητικού προστίμου σε βάρος του,
- III. ενημερώσει την Εντεταλμένη Υπηρεσία, πόσοι ακροατές του ΡΙΚ συμμετείχαν στην κρουαζιέρα,
- IV. υποβάλει κάθε άλλη παρατήρηση που επιθυμεί σχετικά με τα ανωτέρω.

4.4 Θέσεις του εμπορευομένου

Ο εμπορευόμενος ανταποκρίθηκε στην κλήση της Εντεταλμένης Υπηρεσίας, αποστέλλοντας επιστολή με ημερομηνία 12 Μαρτίου 2018, με την οποία παρέθεσε τα πιο κάτω:

- i. Ότι δεν έχει παραβιαστεί το άρθρο 5 του Νόμου καθώς ο ισχυρισμός « ειδικές πολύ χαμηλές τιμές ειδικά για τους ακροατές του ΡΙΚ», δεν ήταν παραπλανητικός αλλά αντικειμενικά ορθός και ακριβής, και διατύπωσε την θέση ότι είχε προσκομίσει πλήρη και ολοκληρωμένα στοιχεία προς απόδειξη αυτής της θέσης,
- ii. ότι έχει αποφασίσει να μην διοργανώσει ξανά παρόμοιας φύσης κρουαζιέρα,
- iii. ότι τυχόν επιβολή διοικητικού προστίμου θα αποτελεί αδικαιολόγητο και δυσανάλογο μέτρο,
- iv. ότι ο αριθμός των ακροατών του ΡΙΚ που συμμετείχε στην κρουαζιέρα ανερχόταν στους τριακόσιους (300).

4.5 Σχολιασμός θέσεων εμπορευομένου κατά την ακρόαση

4.5.1 Η θέση ότι δεν υπήρξε παράβαση του Νόμου

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία διατηρεί τη θέση της περί παράβασης του άρθρου 5 του Νόμου από τον εμπορευόμενο, η οποία προκύπτει και από τη διαπίστωση περί ανεπάρκειας και μη προσκόμισης αποδεικτικών στοιχείων, για τους λόγους οι οποίοι περιγράφονται στο τμήμα 3 της παρούσας απόφασης. Συναφώς, ο εμπορευόμενος ούτε και στην επιστολή του ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2018 διατύπωσε κάποια νέα θέση, ή/και προσκόμισε οποιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο, τα οποία να ανατρέπουν το μέχρι τώρα σκεπτικό και συμπέρασμα της Εντεταλμένης Υπηρεσίας.

4.5.2 Η απόφαση για μη διοργάνωση παρόμοιας φύσης κρουαζιέρας στο μέλλον

Είναι η θέση της Εντεταλμένης Υπηρεσίας ότι η απόφαση του εμπορευομένου για μη διοργάνωση παρόμοιας φύσης κρουαζιέρας στο μέλλον, είναι άσχετη με την ουσία της υπό εξέτασης υπόθεσης.

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία, κρίνει σημαντικό να επισημάνει ότι ως αθέμιτη εμπορική πρακτική και κατ' επέκταση παράβαση του Νόμου, δεν αποτέλεσε η διοργάνωση της κρουαζιέρας αυτής καθαυτής, ούτε η φύση της κρουαζιέρας, αλλά η χρήση του ανακριβούς όπως διαπιστώθηκε, ισχυρισμού περί «ειδικών πολύ χαμηλών τιμών ειδικά για τους ακροατές του ΡΙΚ», στη διαφήμιση ή/και προώθηση της κρουαζιέρας.

Η διαταγή της Εντεταλμένης Υπηρεσίας, για αποφυγή επανάληψης της παράβασης στο μέλλον, είναι ξεκάθαρο και προφανές από το περιεχόμενο των επιστολών της προς τον εμπορευόμενο, ότι δεν αφορούσε διαταγή για αποφυγή επανάληψης διοργάνωσης της κρουαζιέρας, αλλά αποφυγή επανάληψης της χρήσης ανακριβών ισχυρισμών σε εμπορική πρακτική, όποιο και αν είναι το προϊόν ή/και η υπηρεσία που η εμπορική πρακτική θα προωθεί.

4.5.3 Η θέση ότι τυχόν επιβολή διοικητικού προστίμου θα αποτελεί αδικαιολόγητο και δυσανάλογο μέτρο

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία διατηρεί τη θέση ότι στην παρούσα υπόθεση δικαιολογείται η επιβολή διοικητικού προστίμου για τους ίδιους λόγους που περιγράφονται στο τμήμα 4.2 της παρούσας απόφασης. Συναφώς, ο εμπορευόμενος στην επιστολή του ημερομηνίας 12 Μαρτίου 2018 δεν διατύπωσε κάποια νέα θέση, ούτε προσκόμισε

οποιοδήποτε αποδεικτικό στοιχείο, τα οποία να ανατρέπουν το μέχρι τώρα σκεπτικό της Εντεταλμένης Υπηρεσίας, περί τούτου.

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία, κατά την αξιολόγηση παράβασης του Νόμου λαμβάνει ανάλογο διοικητικό μέτρο, το οποίο θα επιτυγχάνει τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος είναι η άρση της παράβασης και η αποτελεσματική αποτροπή επανάληψής της, στη βάση του εδαφίου (4) του άρθρου 52 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (158(I)/1999) στο οποίο περιγράφεται η αρχή της αναλογικότητας.

Προκειμένου η Εντεταλμένη Υπηρεσία να διασφαλίσει ότι η αρχή της αναλογικότητας τηρείται, λαμβάνει υπ' όψιν την παράγραφο (δ) του εδαφίου (2) του άρθρου 11 του Νόμου, στο οποίο προβλέπεται ότι σε περίπτωση επιβολής διοικητικού προστίμου, κατόπιν διαπίστωσης αθέμιτης εμπορικής πρακτικής, αυτό θα πρέπει να υπολογίζεται, ανάλογα με τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης.

5 ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία αξιολογώντας το ενώπιον της υλικό και όλα τα στοιχεία που περιέχονται στο διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, ασκώντας τις εξουσίες που χορηγούνται σε αυτήν σύμφωνα με το Νόμο και βάσει της διαδικασίας που ο Νόμος προβλέπει και λαμβάνοντας υπ' όψιν τις διατάξεις του Άρθρου 11 και ιδιαίτερα της παραγράφου (2) εδάφιο (δ) του Νόμου, δηλαδή τη δυνατότητα επιβολής διοικητικού προστίμου ανάλογα με τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, ύψους μέχρι και το πέντε τοις εκατόν (5%) του κύκλου εργασιών του παραβάτη κατά το αμέσως προηγούμενο της παράβασης έτος ή πρόστιμο ύψους μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (€500.000), κατέληξε στα ακόλουθα:

Η εμπορική πρακτική που άσκησε ο εμπορευόμενος και την οποία ερεύνησε, αξιολόγησε και ανέλυσε η Εντεταλμένη Υπηρεσία, αποτελεί εμπορική πρακτική η οποία θεωρείται αθέμιτη κατά παράβαση του Νόμου και η οποία λαμβάνοντας υπ' όψιν το σκεπτικό και τους λόγους που περιγράφονται στα τμήματα 3 και 4 αυτής της απόφασης, δικαιολογούν την επιβολή διοικητικού προστίμου.

Συγκεκριμένα, η εμπορική πρακτική κατά την οποία ο εμπορευόμενος διαφήμιζε τη διοργάνωση κρουαζιέρας, που θα πραγματοποιείτο από τις 28/08/2017 μέχρι την

01/09/2017, με τη χρήση του ανακριβούς πραγματικού ισχυρισμού «ειδικές, πολύ χαμηλές τιμές για τους ακροατές του ΡΙΚ», αποτελεί παράβαση του άρθρου 5 του Νόμου και συγκεκριμένα του εδαφίου (1) σε συνδυασμό με την παράγραφο (δ) του εδαφίου (2).

Στον καθορισμό του ύψους του διοικητικού προστίμου λαμβάνεται υπ' όψιν, ότι το ύψος αυτού πρέπει να είναι αποτελεσματικό, να έχει ένα επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα και να είναι ανάλογο με τη φύση, τη βαρύτητα και τη διάρκεια της παράβασης, ώστε να συνάδει με την κατοχυρωμένη αρχή της αναλογικότητας.

Στην εξέταση της φύσης της παράβασης λαμβάνεται υπ' όψιν, μεταξύ άλλων, το είδος της εμπορικής πρακτικής και η απήχηση που έχει σε ευρύ ή λιγότερο ευρύ καταναλωτικό κοινό.

Στην εξέταση και στον καθορισμό της βαρύτητας της παράβασης λαμβάνονται υπ' όψιν, μεταξύ άλλων:

- η συμπερίληψη ή όχι της παράβασης στον κατάλογο με τις εμπορικές πρακτικές που θεωρούνται αθέμιτες υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις, στο παράρτημα Ι του Άρθρου 4(4) του Νόμου,
- η σοβαρότητα της παράβασης, όπως το αν υπήρχε πρόθεση, δόλος ή αμέλεια από τον παραβάτη,
- αν στοχεύονταν ευάλωτες ομάδες καταναλωτών,
- η γεωγραφική έκταση χρήσης της αθέμιτης πρακτικής όπως και το μέσο προβολής που χρησιμοποιήθηκε,
- το οικονομικό όφελος που αποκόμισε ή θα μπορούσε να είχε αποκομίσει ο παραβάτης από τη χρήση της πρακτικής εάν αυτό μπορεί να υπολογιστεί,
- η ζημιά που υπέστη ή θα μπορούσε να είχε υποστεί ο καταναλωτής από τη χρήση της πρακτικής, εάν αυτή θα μπορούσε να υπολογιστεί.

Η διάρκεια της παράβασης υπολογίζεται λαμβάνοντας υπ' όψιν την ημερομηνία που η εμπορική πρακτική τέθηκε σε ισχύ μέχρι την ημέρα που αυτή τερματίστηκε, εφόσον αυτή μπορεί να υπολογιστεί.

Επίσης λαμβάνονται υπ' όψιν άλλοι ελαφρυντικοί ή/και επιβαρυντικοί παράγοντες, σε περίπτωση που αυτοί υπάρχουν.

5.1 Η φύση της παράβασης

Στην υπό εξέταση περίπτωση, στον καθορισμό της φύσης της παράβασης λαμβάνεται υπ' όψιν ότι η εμπορική πρακτική αφορούσε προώθηση κρουαζιέρας κατά την περίοδο των θερινών διακοπών, κάτι που έχει απήχηση στο καταναλωτικό κοινό.

5.2 Η βαρύτητα της παράβασης

Στην υπό κρίση περίπτωση, στη βαρύτητα της παράβασης, λαμβάνονται υπ' όψιν τα ακόλουθα:

- Τα χαρακτηριστικά του εμπορευόμενου, όπως είναι ο σκοπός της ίδρυσης και λειτουργίας του, η αποστολή του και η εμπιστοσύνη που χαίρει στην υπόληψη του μέσου καταναλωτή,
- ότι η εμπορική πρακτική διαφημίστηκε σε παγκύπρια κλίμακα μέσω ραδιοφώνου,
- το ύψος του χρηματικού ποσού το οποίο ο μέσος καταναλωτής έπρεπε να καταβάλει για να συμμετάσχει στην κρουαζιέρα, αρχίζοντας από εξακόσια τριάντα πέντε ευρώ (€635) και φτάνοντας μέχρι τα επτακόσια ενενήντα πέντε ευρώ (€795),
- ότι ο αριθμός των καταναλωτών που συμμετείχε στην κρουαζιέρα, ως ακροατές του ΡΙΚ, ανερχόταν στους τριακόσιους (300).

5.2.1 Η διάρκεια της παράβασης

Η αξιολόγηση της χρονικής διάρκειας της παράβασης, αντικειμενικό σκοπό έχει τον υπολογισμό του καταναλωτικού κοινού που επηρεάστηκε ή πιθανό να επηρεάστηκε από την εφαρμογή της αθέμιτης εμπορικής πρακτικής, είτε με ακρίβεια είτε κατά προσέγγιση, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις που αυτό δεν είναι προφανές ή μετρήσιμο από το γενικότερο πλαίσιο της υπόθεσης.

Στην υπό κρίση περίπτωση η διάρκεια της παράβασης είναι ελάχιστων σημασίας, καθώς η συγκεκριμένη παράβαση εντοπίζεται στη διαφήμιση κρουαζιέρας, η οποία θα λάμβανε χώρα μόνο μια φορά και ο αριθμός των καταναλωτών που επηρεάστηκαν από την εφαρμογή της αθέμιτης εμπορικής μπορεί να υπολογιστεί, αφού σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του εμπορευόμενου, ήταν τριακόσιοι (300) καταναλωτές.

5.2.2 Ελαφρυντικοί Παράγοντες

Ως ελαφρυντικοί παράγοντες λαμβάνονται υπ' όψιν ότι:

- ο εμπορευόμενος κατά τη διάρκεια της έρευνας έδειξε πνεύμα συνεργασίας με την Εντεταλμένη Υπηρεσία,
- ο εμπορευόμενος δεν έχει απασχολήσει στο παρελθόν την Εντεταλμένη Υπηρεσία για παραβάσεις του Νόμου,
- ο εμπορευόμενος δεν φαίνεται να αποκόμισε άμεσο οικονομικό όφελος από την εμπορική πρακτική,
- η εμπορική πρακτική δεν στόχευε ευάλωτες ομάδες καταναλωτών,
- η εμπορική πρακτική δεν συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο με τις εμπορικές πρακτικές που θεωρούνται αθέμιτες υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις, σύμφωνα με το παράρτημα Ι του Άρθρου 4(4) του Νόμου.

6 ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ

Η Εντεταλμένη Υπηρεσία αφού αξιολόγησε το ενώπιον της υλικό και όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, επιβάλλει στο Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου για την άσκηση της αθέμιτης εμπορικής πρακτικής που περιγράφεται πιο πάνω, κατά παράβαση του περί των Αθέμιτων Εμπορικών Πρακτικών των Επιχειρήσεων προς τους Καταναλωτές Νόμου του 2007 (Ν. 103(Ι)/2007), διοικητικό πρόστιμο ύψους δέκα χιλιάδες ευρώ (€ 10.000)

Ημερομηνία σύνταξης της Απόφασης, 16 Μαΐου 2018.

.....

Χαράλαμπος Ρούσος
Αναπληρωτής Διευθυντής
Υπηρεσία Προστασίας Καταναλωτή